C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.4r-750/24 Judecătoria Orhei (sediul Central)
Judecător: Mihail Proca

D E C I Z I E
În numele Legii

22 octombrie 2024 mun. Bălți

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Avînd în componenţa sa :
Preşedintele completului Ion Talpa
Judecătorii Svetlana Şleahtiţki și Oxana Mironov

a judecat în ordine de recurs, recursul avocatului Lazăr Vitalii în interesele lui Sandu Alexandru declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 16.05.2024, cu privire la demersul agentului constatator Inspectoratului de Poliție Orhei, privind înlocuirea sancțiunii contravenționale, în temeiul art. 34 alin.(8) din Codul contravențional, contravenientului Sandu Alexandru.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul,-

A constatat:

1. La 29.03.2024, în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare demersul agentului constatator a Inspectoratului de Poliție Orhei, în temeiul art.34 alin.(4) din Codul contravențional, privind înlocuirea sancțiunii aplicate contravenientului Sandu Alexandru, de la amendă în ore muncă neremunerată în folosul comunității sau arest contravențional.

În motivarea demersului, s-a invocat că, în gestiunea Inspectoratului de poliție Orhei, se află propunerea executorului judecătoresc în temeiul art.315 alin.(8) din Codul de executare, prin care informează despre imposibilitatea executării silite - perceperea amenzii stabilite prin procesul-verbal nr.MAI05 757237 din 17.05.2023, emis de IP Orhei, în sumă totală de 850 lei, de la contravenientul Sandu Alexandru. În scopul executării amenzii contravenționale, se consideră o eschivare a contravenientului de la executarea amenzii, din care motiv în temeiul art.34 alin.(4) lit. c) și d) din Codul contravențional, solicită înlocuirea măsurii de pedeapsă în privința contravenientului Sandu Alexandru, de la amenda contravențională în mărime totală de 850 lei, în ore muncă neremunerată în folosul comunității sau arrest contravențional.

2. Prin hotărîrea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 16.05.2024, s-a admis demersul agentului constatator privind înlocuirea sancțiunii, în temeiul art.34 alin.(4) din Codul contravențional, contravenientului Sandu Alexandru. S-a înlocuit sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 17 unități convenționale, stabilită contravenientului Sandu Alexandru, născut la *****, IDNP *****, prin decizia agentului constatator al IP Orhei, nr. MAI05757237 din 17.05.2023, cu 17 (șaptesprezece) ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Asigurarea executării sancțiunii cu muncă neremunerată în folosul comunității, s-a pus în sarcina Biroului de probațiune Orhei.

3. Avocatul Lazăr Vitalii în interesele lui Sandu Dmitri nefiind deacord cu hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 16.05.2024, a depus recurs și a solicitat casarea hotărîrii în cauză cu adoptarea unei noi hotărîri prin care demersul înaintat de IP Orhei să fie respins.

În motivarea cerințelor formulate, apărarea a menționat că, nu există dovadă că executorul judecătoresc a întreprins toate măsurile pentru executare, ori contravenientul dispune de telefon mobil și alte bunuri mobile, posibil și imobile, care pot fi vîndute la licitație etc. De fapt nu au fost prezentate ce acțiuni concrete a intreprins executorul judecătoresc pentru executarea silită.

Cauza a fost examinată în lipsa contravenientului, și nu a fost acordul acestuia privind executarea muncii neremunerate.

5. Potrivit art.471 alin.(1) Cod Contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților*, potrivit alin.(2), *instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei*.

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

În termenul oferit de instanță de către participanții la proces referință nu a fost depusă.

6. Verificând argumentele invocate în recurs prin prisma probelor administrate, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că, recursul declarat de avocatul Lazăr Vitalii în interesele lui Sandu Alexandru declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 16.05.2024, urmează a fi admis, cu casarea hotărârii, rejudecată cauza, cu pronunţarea unei hotărâri noi din considerente ce succed.

Colegiul își întemeiază soluţia adoptată în baza art.473 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod contravenţional conform căruia: *După examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: 2) admite recursul, casând hotărârea atacată, parţial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluţii: b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărîri, însă fără a înrăutăţi situaţia contravenientului.*

Reieşind din prevederile art.480 alin.(1) Cod contravenţional, *problemele legate de executarea sancţiunii contravenţionale adresate instanţei de judecată se soluţionează în conformitate cu prevederile capitolului VII al cărţii a doua, de către instanţa de judecată din raza de activitate a organului competent (persoanei competente) să asigure executarea sancţiunii contravenţionale.*

Art.34 alin. (8) Cod contravenţional, *amenda se înlocuieşte de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea din care face parte agentul constatator care a examinat cauza, la demersul acestuia sau al procurorului care a examinat cauza. în cazul în care sancţiunea este aplicată de către instanţa de judecată, înlocuirea se efectuează de către instanţa care a judecat cauza în fond, la demersul executorului judecătoresc.*

Potrivit art.315 Cod de executare, sancţiunea amenzii contravenţionale se execută în condiţiile capitolului XVIII din prezentul cod.

Art.185 alin.(4) Cod de executare, în cazul în care executarea silită nu a fost posibilă din cauza lipsei sau insuficienţei de bunuri sau din cauza eschivării cu rea - voinţă de la achitarea amenzii, executorul judecătoresc solicită instanţei care a judecat cauza în fond să adopte o încheiere în condiţiile art.64 Cod penal (în cazul contravenţiei art. 34 Cod contravenţional).

7. Colegiul penal, analizînd materialele cauzei a constatat, că la data de 29.03.2024, în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare demersul agentului constatator a Inspectoratului de Poliție Orhei, în temeiul art.34 alin.(4) din Codul contravențional, privind înlocuirea sancțiunii aplicate contravenientului Sandu Alexandru, de la amendă în ore muncă neremunerată în folosul comunității sau arest contravențional.

Astfel, contravenientul Sandu Alexandru, prin decizia agentului constatator al Inspectorului de Poliție Orhei, cuprinsă în procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 757237 din 17.05.2023, a fost recunoscut vinovat în comiterea contravențiilor prevăzute de art.354 alin.(1) și art.69 alin.(1) din Codul contravențional, și aplicată sancțiune sub formă de amendă în mărime totală de 17 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 850 lei.

Procesul verbal cu privire la contravenție, cât și decizia agentului constatator, nr. MAI05 757237 din 17.05.2023, nu au fost contestate, fiind remise spre executare executorului judecătoresc la data de 16.08.2023.

Prin încheierea executorului judecătoresc nr. 119s-1635/2023 din 18.08.2023, s-a intentat procedura de executare a documentului executoriu, decizia nr. MAI05 757237 din 17.05.2023, emis de Inspectoratul de Poliție Orhei privind încasarea de la contravenientul Sandu Alexandru în beneficiul statului a amenzii contravenționale în mărime totală de 850 lei, cu acordare a unui termen de executare benevolă de 15 zile, debitorului, totodată au fost aplicate măsuri de asigurare a executării conform art.63 din Codul de executare.

Ulterior, executorul judecătoresc la 26.03.2023 a adresat către IP Orhei, propunere privind depunerea unui demers privind înlocuirea măsurii de pedeapsă în privința contravenientului Sandu Alexandru, în temeiul art.34 alin.(4) din Codul contravențional, invocând faptul că, debitorul Sandu Alexandru se eschivează de la executarea documentului executoriu, decizia nr. MAI05 757237 din 17.05.2023, emisă de Inspectoratul de Poliție Orhei.

Însă, în cadrul executării silite a hotărîrii privind aplicarea amenzii, executorul judecătoresc nu a întreprins măsuri de executare silită prescrise la art.74 Cod de executare. Nefiind prezentată instanței de judecată, nici o dovadă că contravenientul nu execută intenţionat sancţiunea sub formă de amendă şi prin ce acţiuni se manifestă eschivarea acesteia de la achitarea amenzii, or legiuitorul a prevăzut drept condiție obligatorie pentru înlocuirea amenzii eschivarea cu rea-voință a contravenientului de la achitarea acesteia. De fapt nu au fost prezentate ce acțiuni concrete a intreprins executorul judecătoresc pentru executarea silită.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal reține eronată și neîntemeiată soluția instanței de fond de admitere a demersului înaintat de către agentul constatator, și înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată.

Mai mult, Colegiul penal indică, că potrivit prevederilor art.37 al.(3) Cod Contravențional RM, munca neremunerată în folosul comunității poate fi aplicată doar persoanelor care acceptă să execute o asemenea sancțiune.

Or, din moment ce legiuitorul a considerat oportun de a transmite în competenţa instanţei de judecată atribuţia de a decide asupra oportunităţii schimbării unei sancţiuni pecuniare cu munca neremunerată în folosul comunităţii urmează să dispună de toate informaţiile în măsură să creeze o imagine amplă a situaţiei debitorului şi atitudinii acestuia faţă de obligaţiile ce-i revin. În caz contrar, aplicarea art. 34 Cod contravenţional ar deveni formală, fapt care ar contraveni jurisprudenţei CEDO şi ar prezenta serioase riscuri de lezare a drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale jusiţiabilului vizat.

Astfel, pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunităţii poate fi aplicată numai persoanei care a acceptat executarea unei astfel de pedepse, fiindcă în caz contrar se va încălca dispoziţiile art. 4 CEDO, ori prin aplicarea pedepsei sub formă de ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii va fi încălcată o normă imperativă.

În cazul din speță debitorul Sandu Alexandru nu a fost prezent la examinarea demersului în ședința de judecată, nu și-a manifestat acordul la înlocuirea amenzii stabilite cu munca neremunerată în folosul comunității.

De asemenea, se reține faptul că, potrivit pct.5, 6 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție despre aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației naționale și internaționale privind aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității și executarea pedepsei nr.8

din 04.07.2005 (*modificată de: Hotărîrea Plenului Curţii Supreme de Justiţie a Republicii Moldova nr.3 din 15.06.2015*) indiferent de voinţa infractorului, sancţiunile şi măsurile comunitare necesită cooperarea acestuia pentru a-şi atinge scopurile, de aceea munca neremunerată în folosul comunităţii poate fi aplicată doar persoanelor care acceptă să execute o asemenea pedeapsă.

Totodată, potrivit pct.8 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție despre aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației naționale și internaționale privind aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității și executarea pedepsei nr.8 din 04.07.2005 stipulează: *La adoptarea hotărîrii judecătoreşti prin care instanţa aplică pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii, preşedintele şedinţei de judecată după pronunţarea hotărîrii judecătoreşti explică esenţa acestei pedepse şi consecinţele încălcării prevederilor legale în cadrul executării acestei pedepse, despre ce se face menţiune în procesul verbal al şedinţei de judecată. De la condamnat se ia în scris un angajament prin care acesta se obligă să se prezinte la serviciul de executare de la locul de trai în termenul prevăzut de lege.*

8. Drept urmare, Colegiul consideră oportul de a admite recursul avocatului Lazăr Vitalii în interesele lui Sandu Alexandru, cu casarea hotărîrii recurate, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi decizii prin care demersul agentului constatator al Inspectoratului de Poliție Orhei, urmează să fie respins ca nefondat.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 474 Cod contravențional, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul avocatului Lazăr Vitalii în interesele lui Sandu Alexandru declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 16.05.2024, cu privire la demersul agentului constatator Inspectoratului de Poliție Orhei, privind înlocuirea sancțiunii contravenționale, în temeiul art. 34 alin.(8) din Codul contravențional, contravenientului Sandu Alexandru, se admite, cu casarea hotărârii, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri:

Demersul agentului constatator al Inspectoratului de Poliție Orhei, privind înlocuirea sancțiunii contravenționale, în temeiul art.34 alin.(4) din Codul contravențional, contravenientului Sandu Alexandru, se respinge ca nefondat.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului,
judecător: Judecători: